

Βασίλης Τακτικός

Η ιστορία θα γράψει: «Τότε πανικοβλήθηκαν οι ελίτ.. ο φόβος ήταν πολλαπλάσιος σε σχέση με τα θύματα».

Παρομοίασαν την υγειονομική κρίση με παγκόσμιο πόλεμο που προκάλεσε ένας αόρατος εχθρός. Και πράγματι αν και τα θύματα δεν ξεπέρασαν ούτε το 1% συγκριτικά με το 2ου παγκοσμίου πολέμου οι επιπτώσεις στη παγκόσμια οικονομία και απασχόληση ήσαν τεράστιες. Η ύφεση τη πρώτη χρονιά ξεπέρασε το 10% ξεπερνώντας κατά πολύ την πρόβλεψη του ΔΝΤ που ήταν στο 3%. Η ανεργία έφθασε σε επίπεδο ρεκόρ και ολόκληροι κλάδοι της οικονομίας κατέρρευσαν όπως ο τουρισμός, οι μεταφορές οι κατασκευές και το λιανικό εμπόριο. Η απειλή της πείνας σε μεγάλα τμήματα πληθυσμού θα μπορούσε να δημιουργήσει κοινωνικά εκρηκτικές διαστάσεις.

Μιλάμε για τις εντυπώσεις που θα επικρατήσουν σε μεταγενέστερο χρόνο γιατί αυτό έχει τελικά σημασία στη πρόβλεψη των επερχόμενων γεγονότων.

Έτσι κατ' αρχή έχουμε να απαντήσουμε στο ερώτημα πως εξηγείται το φαινόμενο των τεράστιων και δυσανάλογων επιπτώσεων σε σχέση με τη φονικότητα του ιού; Απλούστατα ο ιός δεν έκανε εθνικές και ταξικές διακρίσεις και δεν σεβάστηκε τις **εξουσίες**.

Απειλούσε τους πάντες. Στο δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο π.χ οι ηγέτες Τσόρτσιλ, Ρούσβελτ, Στάλιν, παρά τις γενικές καταστροφές, έμεναν στο απυρόβλητο του πολέμου. Τότε οι απώλειες αφορούσαν τις μάζες. Τώρα αφορούσαν εξίσου τις διευθυντικές ελίτ και τους μεγιστάνες, αυτή είναι η διαφορά που κάνει ο λεγόμενος αόρατος πόλεμος.

Επομένως, η υγειονομική κρίση απειλούσε άμεσα όλες τις εξουσίες καθώς και τις οικονομικές ολιγαρχίες. Η υγειονομική κρίση εξάλλου ξέσπασε και εξαπλώθηκε στην Ευρώπη στην παγκόσμια έκθεση του Μιλάνου, στο τόπο που συγκεντρώνεται κάθε χρόνο η Ελίτ της παγκόσμια αγοράς. Έτσι απλώθηκε άμεσα και ο πανικός στις οικονομικές και πολιτικές ελίτ. Τότε όλοι διαπίστωσαν ότι τελευταία καταφυγή είναι το κράτος για την αντιμετώπιση της κρίσης και έπρεπε να επιβληθούν περιοριστικά μέτρα. Να επιδοτηθούν άμεσα οι πληγέντες εργαζόμενοι και επιχειρήσεις. Ωστόσο, τα περιοριστικά μέτρα έφεραν ένα τεράστιο πλήγμα στον καταναλωτισμό. Ρήγματα στις αγορές. Βαθύτερα ρήγματα στο παραδειγματικό μοντέλο της οικονομίας από την οικονομική κρίση του 2008. Αυτοί που αφήφισαν αρχικά τον κίνδυνο το πλήρωσαν πιο ακριβά από όλους όπως Τράμπ, Τζόνσον και Ερτογάν. Τα υγειονομικά τους συστήματα των χωρών τους κατέρρευσαν. Ενώ αντίθετα οι χώρες που πήραν έγκαιρα περιοριστικά μέτρα περιόρισαν το κακό και κάλυψαν εν μέρει το τα ελλείμματα στις υγειονομικές υποδομές.

Τα ελλείμματα όμως στα συστήματα υγείας αναδείχθηκαν για πρώτη φορά σε αυτή την έκταση και η χρηματοδότηση στη δημόσια υγεία έγινε επιτακτική την ίδια στιγμή που από την άλλη πλευρά γίνεται φανερό ότι με τη προώθηση του ψηφιακού κράτους και των ψηφιακών υπηρεσιών μπορούν να εξοικονομηθούν πόροι για τη υγεία.

Στη ουσία ανεστάλη το καταναλωτικό μοντέλο υπέρ των άμεσων βιοτικών αναγκών που είναι η υγεία, η τροφή και η ενέργεια. Ο πόλεμος με τον αόρατο εχθρό είχε αναγκαστικά και τους περιφερειακούς πολέμους μεταξύ των κρατών και αυτό έχει ως συνέπεια ότι μπορούν να περιοριστούν και οι δαπάνες για εξοπλισμούς.

Αυτός ο αναγκαστικός επαναπροσδιορισμός της οικονομίας που λειτουργεί ως αναγκαστικός νόμος αλλάζει άρδην και τις οικονομικές προτεραιότητες και εντέλει το ίδιο το παραδειγματικό μοντέλο. Επισπεύδει αλλαγές και μεταρρυθμίσεις που χρειαζόταν μια δεκαετία τουλάχιστον να ωριμάσουν. Το κράτος ενισχύεται αναγκαστικά με έναν άλλο ρόλο σε μια διαδικασία μετάβασης. Οι αγορές για ένα κρίσιμο διάστημα θα έχουν παροπλιστεί πολιτικά για υπαγορεύσουν τις πολιτικές επιλογές. Η πολιτική θα έχει την ευκαιρία να πάψει να είναι φερέφωνο της οικονομικής ολιγαρχίας.

Να πως εξελίσσονται τα πράγματα κάτω από το νόμο της αδήριτης ανάγκης. Από τη μια μεριά άνεργοι και ανήμποροι και από την άλλη επιχειρήσεις που έχουν βουλιάξει μέσα στη κρίση μπορούμε να φανταστούμε ποιες θα είναι οι συνέπειες. Το κράτος έχει στην ουσία δυο επιλογές για να ανταποκριθεί στις αυξημένες υποχρεώσεις ή θα επεκτείνει τον δανεισμό του ή θα πρέπει να κόψει νέο χρήμα. Και οι δυο επιλογές αναπόφευκτα αργά η γρήγορα οδηγούν σε ρήξη με το μεγάλο Κεφάλαιο για μη πτωχεύσουν τα κράτη. Γιατί αν πτωχεύσουν τα κράτη τότε οι απώλειες για το κεφάλαιο θα είναι μεγαλύτερες χωρίς την επιλογή διαφυγής κεφαλαίων σε μια γενικευμένη κρίση σε κάποια άλλα κράτη.

Τότε δεν θα μπορούν να υπάρξουν συμβατικές λύσεις όσο κι αν επιμένει η Μέρκελ και οι δορυφόροι της Γερμανίας. Το κούρεμα κεφαλαίων θα μπει στην ημερήσια διάταξη όπως και η ανάγκη της Ε.Ε να κόψει νέο χρήμα. Γιατί όταν η κατάρρευση θα είναι δεδομένη το επιχείρημα της οικονομικής σταθερότητας είναι γελοίο.

Οι επιπτώσεις στην οικονομία της κρίσης του Κωρονοϊού

Η Ευρώπη θα πρέπει να κόψει χρήμα με το κύρος της και μόνο όπως κάνει η Αμερική.

Όχι με δάνεια στα κράτη που θα διογκώσουν κι άλλο το δημόσιο χρέος.